

Číslo: 8074/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **07. 02. 2025** a od **10. 02. 2025** do **11. 02. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Školská 339/2, Michalany	
Zriaďovateľ	Obec Michalany

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Andrea Bodnárová, riaditeľka školy

Mgr. Emília Širotníková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8074/2024-2025 zo dňa 03. 02. 2025 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Zuzana Brutovská, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PhDr. Valéria Leščišinová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

RNDr. Anežka Nováčková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Podpora inkluzívneho vzdelávania žiakov v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna plnoorganizovaná základná škola (ďalej ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. V aktuálnom školskom roku sa v škole vzdelávalo spolu 315 žiakov, diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ďalej ŠVVP) malo 41 žiakov, z nich 36 bolo so zdravotným znevýhodnením (21 mentálne postihnutých (ďalej MP), 6 s vývinovými poruchami učenia, 1 viacnásobne postihnutý, 1 s poruchou autistického spektra bez MP, 1 s poruchami aktivity a pozornosti, 3 s narušenou komunikačnou schopnosťou, 1 s poruchami správania, 1 telesne a 1 sluchovo postihnutý) a 5 pochádzalo zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP). Z marginalizovaných rómskych komunít (ďalej MRK) bolo 25 žiakov. Deti cudzincov, migrantov ani žiakov národnostných menšín ZŠ neevidovala. Povinnú školskú dochádzku si v školách mimo územia Slovenskej republiky plnilo 7 žiakov.

V aktuálnom školskom roku poskytovala škola podporné opatrenia (ďalej PO) spolu 20 žiakom (4 MRK), z nich 16 malo zdravotné znevýhodnenie, 2 pochádzali zo SZP a 2 si vyžadovali poskytnutie PO na základe správania, kognitívnych schopností, motivácie a emocionality. PO boli 16 žiakom poskytované na základe komplexnej diagnostiky realizovanej odbornými zamestnancami (ďalej OZ) zariadení poradenstva a prevencie (Centrum poradenstva

a prevencie (ďalej CPP), Okružná 3657, Michalovce a CPP, kpt. Nálepku 1057/18, Trebišov) a 4 žiakom po pedagogickej a orientačnej diagnostike, ktorú však škola nepredložila. Navrhované PO¹ odporúčali OZ alebo školská špeciálna pedagogička aplikovať žiakom podľa ich individuálnych potrieb počas plnenia povinnej školskej dochádzky. Poskytovali ich vyučujúci, najčastejšie v predmetoch matematika, slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, biológia, dejepis, geografia a fyzika. Vyhodnotením PO škola nedisponovala. Podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP) sa vzdelávalo celkovo 20 žiakov so zdravotným znevýhodnením, z nich 16 malo navrhnuté PO.

Na 1. stupni mala škola zriadených 5 tried (101 žiakov) a na 2. stupni 12 tried (214 žiakov), z toho boli 2 triedy pre žiakov s ľahkým stupňom MP (variant A), v ktorých sa vzdelávalo celkovo 16 žiakov. Úvodný ročník a ani špecializované triedy ZŠ zriadené nemala. Súčasťou školy bol školský klub detí (ďalej ŠKD), ktorý navštevovalo 52 žiakov (ani jeden nepochádzal z MRK) a školská jedáleň. Plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ako 9. ročníku ukončilo v predchádzajúcom školskom roku 24 žiakov, z nich 8 bolo z ohrozenej skupiny (1 MRK, 1 SZP a 6 so zdravotným znevýhodnením). Ročník v školskom roku 2024/2025 opakovalo 47 žiakov, z nich 18 na 1. stupni a 29 na 2. stupni (15 z ohrozenej skupiny), z toho 2 žiaci 1. stupňa z ohrozenej skupiny opakovali aktuálny ročník opakovane.

Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 25 učiteľov a 2 vychovávatelia. V škole pracovala školská špeciálna pedagogička, 3 pedagogickí asistenti (2 na 100 % a 1 na 80 % pracovný úväzok) a 1 pomocný vychovávateľ. Riaditeľka školy v riadenom rozhovore uviedla, že počet OZ a pedagogických zamestnancov (ďalej PZ) školy bol vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP a PO nepostačujúci a uvítala by najmä navýšenie počtu pedagogických asistentov (ďalej PA), tiež školského psychológa, sociálneho pedagóga a školského logopéda. Členmi školského podporného tímu boli školská špeciálna pedagogička, PA, zástupkyňa riaditeľky školy a výchovná poradkyňa.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

BUDOVANIE INKLUZÍVNEJ KULTÚRY

ZŠ mala vypracované samostatné školské vzdelávacie programy (ďalej ŠkVP) pre primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie i pre zriadené triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (MP) s názvom *Prima škola – priateľstvo, región, informácie, multikulturizmus, aktivity*, v ktorých proklamovala svoju víziu byť otvorenou školou s dôrazom na budovanie pozitívnych vzťahov medzi aktérmi vzdelávania, uplatňovanie inovatívnych prístupov v edukácii a zabezpečenie podmienok na výchovu a vzdelávanie všetkých žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením, nadaním a zo SZP. Avšak dostatočnú odbornú pripravenosť prijímať a vzdelávať žiakov ohrozenej skupiny v dotazníku potvrdilo iba 38,9 % opýtaných učiteľov. Ich vyjadrenia v rozhovore potvrdila aj riaditeľka školy, ktorá uviedla, že učiteľom podmienky pre efektívne vzdelávanie všetkých žiakov v potrebnej miere nevytvorila. Základné informácie o škole, kontakty a konzultačné hodiny boli zverejnené na webovom sídle i v interiéri školy v štátnom jazyku. Žiakom pri orientácii v škole pomáhali farebne rozlíšené steny, vodiace farebné pásy na podlahe a výrazné označenie tried 1. stupňa.

¹ úprava obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia (19); zabezpečenie pôsobenia PA v triede (13); úprava cieľov, metód, foriem a prístupov (9); činnosť na podporu sociálneho zaradenia (7); špecializované kariérové poradenstvo (6); činnosti na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy (3); zabezpečenie sebaobslužných úkonov (1); doučovanie alebo cielené učenie (1) a podpora predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku (1);

Škola pri prijímaní žiakov do 1. ročníka i prestupom uplatňovala zásadu rovnosti bez ohľadu na etnický pôvod, jazyk, zdravotné znevýhodnenie, sociálnoekonomické zázemie či kultúru. Na nižšie stredné vzdelávanie boli prijímaní aj žiaci z okolitých obcí, ktorí ukončili 1. stupeň v nepľnoorganizovaných ZŠ a patrili do školského obvodu kontrolovanej školy. Plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ako 9. ročníku predčasne ukončilo 8 žiakov ohrozenej skupiny (7 v 7. ročníku a 1 v 8. ročníku).

Vyjadrenie riaditeľky školy, že väčšina žiakov sa aktívne zapájala do rôznych predmetových olympiád, súťaží, kultúrnych podujatí a športových aktivít, potvrdili v dotazníku zadanom Štátnou školskou inšpekciou približne dve tretiny (70 %) opýtaných zákonných zástupcov žiakov ohrozenej skupiny.

Inkluzívne vzdelávanie považovali za ľudské právo všetci opýtaní PZ školy a väčšina z nich (88,9 %) bola pripravená akceptovať hodnoty inkluzívneho vzdelávania a rešpektovať individuálne osobitosti žiakov. Avšak takmer dve tretiny učiteľov (61,1 %) nepovažovali svoju školu za otvorenú pre všetkých žiakov bez rozdielu a viac ako polovica opýtaných žiakov (51,3 %) 2. stupňa v dotazníku CATCH nepokladala za prirodzené a potrebné vnímať prítomnosť rozmanitých spolužiakov v triede priateľsky.

Vyhodnotenie inklúzie (dotazník CATCH)

Anonymný dotazník CATCH bol určený pre respondentov vo veku od 9 do 14 rokov. Jeho obsah tvorili 3 samostatné charakteristiky žiakov s rôznymi ŠVVP. Respondenti mali možnosť na základe svojej osobnej skúsenosti vybrať si jednu z charakteristík žiaka a následne svojimi odpoveďami vyjadriť svoj postoj, názory a skúsenosti voči žiakom so ŠVVP.

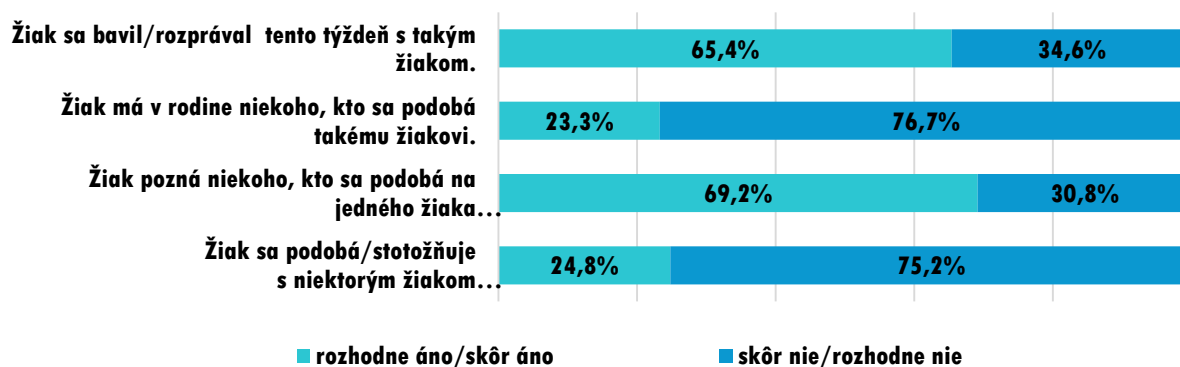
Adam/Alenka	žiak so zdravotným znevýhodnením – <i>chorý, zdravotne oslabený</i>
Boris/Betka	žiak so zdravotným znevýhodnením – <i>s poruchou správania a učenia</i>
Cyril/Cilka	žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia

Svoj názor v dotazníku administrovanom v 10 triedach 2. stupňa vyjadrilo 133 žiakov, z nich bolo 74 chlapcov (55,6 %) a 59 dievčat (44,4 %).

Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

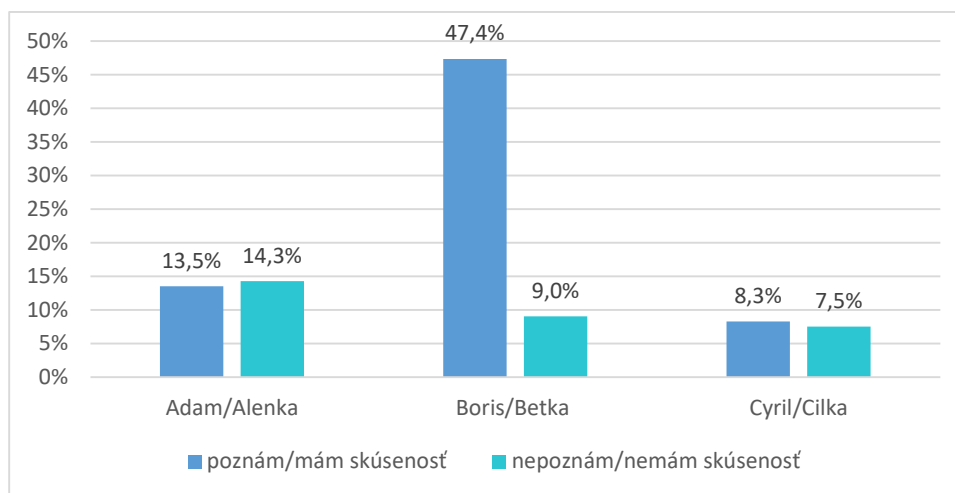
Niekoho podobného žiakovi z ukážky (Graf 1) poznali viac ako dve tretiny respondentov (69,2 %) a približne rovnaké množstvo opýtaných (65,4 %) sa s takým žiakom nedávno kontaktovalo, avšak iba približne štvrtina (23,3 %) opýtaných potvrdila, že v rodine má niekoho podobného alebo sa s niektorým žiakom z príbehu stotožnila (24,8 %).

Graf 1 Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

Podľa výsledkov dotazníka (*Graf 2*) žiakov so ŠVVP poznali viac ako dve tretiny (69,2 %) opýtaných. Najmenej respondentov (8,3 %) poznalo a malo skúsenosti so žiakom, ktorý neovládal dobre slovenský jazyk, pochádzal z málo podnetného rodinného prostredia a v škole často chýbal. Žiakov s nejakým zdravotným problémom poznalo 13,5 % opýtaných. Najčastejšie (47,4 %) žiaci poznali a mali skúsenosti s niekým, kto bol hlučný, nepozorný a často na vyučovacích hodinách vykrikoval a vyrušoval.

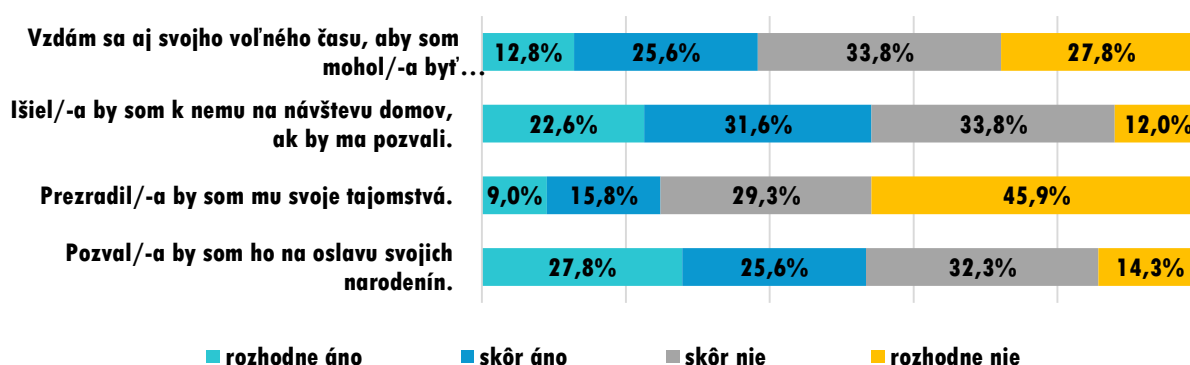
Graf 2 Percentuálne preferencie typov žiakov so ŠVVP

Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Z odpovedí respondentov (*Graf 3*) vyplynulo, že takmer polovica z nich (46,6 %) by na oslavu svojich narodenín žiaka so ŠVVP nepozvala a ani by k nemu nešla na návštevu (45,8 %). Voľný čas by takémuto žiakovi venovala približne tretina respondentov (38,4 %) a iba štvrtina opýtaných (24,8 %) by bola naklonená k vytvoreniu dôvernejšieho priateľstva a zdieľaniu tajomstiev s takýmto žiakom. Kladné/prijímajúce postoje k žiakom so ŠVVP prezentovala menej ako polovica (48,7 %) opýtaných žiakov.

Graf 3 Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

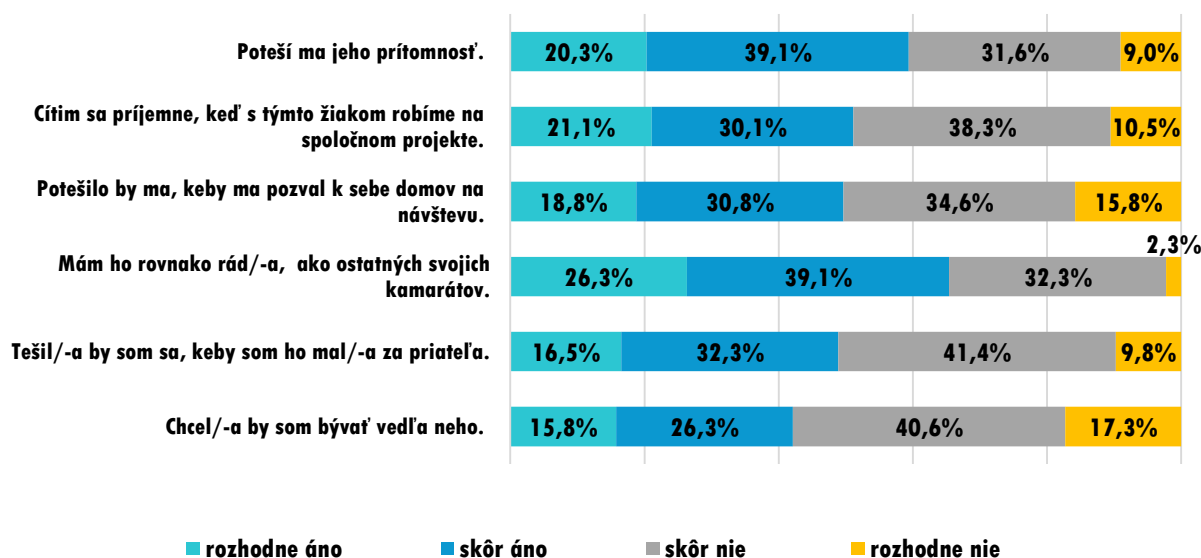

Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Podľa výsledkov dotazníka (*Graf 4*) by prítomnosť žiaka so ŠVVP potešila viac ako polovicu respondentov (59,4 %). Napriek ich vyjadreniu, že takéhoto žiaka majú rovnako radi ako ostatných kamarátov (65,4 %), iba menej ako polovica by prijala pozvanie k nemu domov

(49,6 %) a bola by ochotná bývať v jeho susedstve (42,1 %). Vo vzťahu k žiakom so ŠVVP pozitívne/prijímajúce emócie prezentovala približne polovica (59,4 %) opýtaných žiakov.

Graf 4 Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Z dotazníkov zadaných učiteľom školy vyplynulo, že klíma školy je otvorená, charakterizovaná dôverou v kolektíve, angažovanosťou učiteľov a demokratickým štýlom riadenia. Vzájomné vzťahy medzi vedením školy, učiteľmi a zákonnými zástupcami žiakov ohrozenej skupiny boli založené na rešpekte, dôvere a akceptovaní špecifických potrieb žiakov, čo v anonymnom dotazníku potvrdilo 84 % opýtaných rodičov. Väčšina zákonných zástupcov potvrdila, že učitelia im poskytovali informácie o výchovných a vzdelávacích výsledkoch ich detí včas a v potrebnom rozsahu, nie vždy však v súkromí kabinetu alebo inej miestnosti. Prehliadkou priestorov bolo zistené, že v škole nebola zriadená samostatná miestnosť na individuálne konzultácie so zákonnými zástupcami žiakov. Z výsledkov dotazníka zadaného Štátnou školskou inšpekciou 95 žiakom 2. stupňa vyplynulo, že vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi považovalo za pozitívne 73,5 % respondentov. Väčšina opýtaných (87,4 %) pokladala učiteľov za chápaných a tolerantných, ale 16,9 % žiakov uviedlo, že niektorí vyučujúci sa k nim správajú nepekne, kričia, ponižujú a zosmiešňujú ich. Do školy chodí rado 78,9 % respondentov a väčšina z nich považovala vzdelanie za dôležité pre svoj budúci život. Napriek tomu tretinu (34,7 %) nebaví, čo sa v škole učia a približne rovnaké percento pociťuje na hodinách často nervozitu, obavy a stres. Takmer všetci (94,7 %) potvrdili, že medzi spolužiakmi majú kamarátov a tvoria dobrý kolektív (84,3 %). Vyjadrenie riaditeľky ZŠ, že zákonným zástupcom žiakov umožňujú participovať na živote školy, potvrdila väčšina opýtaných rodičov.

Škola spolupracovala so zriaďovateľom pri efektívnom nastavení autobusového grafikonu s cieľom zaistiť dostupnosť do ZŠ žiakom z okolitých obcí a aktívne participovala s CPP pri zabezpečení informácií o ŠVVP diagnostikovaných žiakov. Poskytovanie metodologickej podpory a poradenstva v oblasti inkluzívneho vzdelávania zariadeniami poradenstva a prevencie potvrdilo v dotazníku 72,2 % opýtaných PZ. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že pri ZŠ založené občianske združenie *PRIMA Škola* na riešení edukačných problémov žiakov neparticipovalo a škola nemala vytvorené ani partnerstvo s inými školami. V ZŠ organizovali rôzne aktivity (napr. kultúrne vystúpenia, tematické výstavy, Deň otvorených dverí), na ktorých sa podľa jej vyjadrenia zúčastňovali iba niektorí, zvyčajne tí istí, zákonní zástupcovia žiakov. Aktívnu spoluprácu a zapájanie sa do aktivít organizovaných školou v dotazníku potvrdila

približne polovica (55 %) rodičov žiakov ohrozenej skupiny. Na informovanie verejnosti o dianí a aktivitách využívala škola svoje webové sídlo, sociálne siete, školský rozhlas a nástenky v interiéri. Školský časopis *Blesk* prestali vydávať.

V kritériu budovania inkluzívnej kultúry škola dosiahla určitý pokrok. Oblasť je dobre riešená v niektorých čiastkových smeroch. Škola pravidelne sleduje spätnú väzbu súvisiacu s priebehom procesov v danej oblasti.

TVORBA INKLUZÍVNEJ POLITIKY

Koncepčnú stratégiu inkluzívneho vzdelávania so zadefinovanými princípmi a stratégiami aplikovanými v praxi škola vypracovanú nemala, čo v dotazníku potvrdilo aj 22,8 % opýtaných učiteľov. Povinnosť vypracovať desegregačný plán nebola škole uložená. Postupy a inštrukcie pre bezpečnosť školského prostredia i pre niektoré menej bežné krízové situácie (napr. návštevy zvonku) boli stanovené v školskom poriadku.

Podmienky edukácie žiakov so zdravotným znevýhodnením, nadaním a žiakov pochádzajúcich zo SZP mala škola stručne a všeobecne zapracované v ŠkVP v kapitole *Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami*. Uvedeným špecifikám edukácie žiakov so ŠVVP chýbalo komplexné rozpracovanie, absentovalo definovanie podmienok edukácie žiakov pochádzajúcich z MRK a základný dokument neobsahoval ponuku PO pre žiakov, ktorých potreby si poskytovanie podpory vyžadovali.

Interkultúrne porozumenie všetkých žiakov deklarovala škola v ŠkVP, v ktorom boli v samostatnej kapitole *Začlenenie prierezových tém* (ďalej PT) charakterizované jednotlivé PT vrátane PT Osobnostný a sociálny rozvoj, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra a Multikultúrna výchova. Kapitola obsahovala aj opis spôsobu ich realizácie ako kombináciu rôznych foriem vzdelávania (napr. integrovaná súčasť obsahu vzdelávacích predmetov, vytvorenie kútika ľudových tradícií, pôsobenie folklórnej skupiny Roňaváčik). Ich aplikácia na hospitovaných hodinách bola pozorovaná ojedinele.

Práva a povinnosti žiakov, ich zákonných zástupcov i zamestnancov školy upravoval školský poriadok, ktorý vydala riaditeľka školy po jeho prerokovaní v pedagogickej rade i školskom parlamente. V rade školy prerokovaný nebol. Bol zverejnený na webovom sídle školy a s jeho obsahom boli oboznámení rodičia i žiaci. Upravoval všetky zákonom stanovené podrobnosti, určoval pravidlá správania sa žiakov na vyučovaní i mimo neho, obsahoval spôsob udeľovania výchovných opatrení i podmienky na zaistenie bezpečnosti žiakov a ich ochrany pred diskrimináciou a násilím. Obsahoval dodatky, v ktorých škola zapracovala ustanovenia *Smernice č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach* a zverejnila uplatňovanie *Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní pre školy a školské zariadenia*

Dokumentácia k PO poskytovaným žiakom v aktuálnom školskom roku bola v škole vedená s nedostatkami. Vyjadrenia na účel poskytnutia PO vypracované školskou špeciálnou pedagogičkou obsahovali aj návrh PO, ktoré bolo možné poskytovať iba na základe vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie (napr. úprava obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi). K návrhu PO sa škola nevyjadrila a zákonného zástupcu žiaka o poskytovaní PO v navrhovanom rozsahu neinformovala. Ďalšia dokumentácia žiakov so ŠVVP obsahovala správy z diagnostických vyšetrení a individuálne vzdelávacie programy (ďalej IVP), ktoré vypracovala školská špeciálna pedagogička v spolupráci s triednym učiteľom, avšak bez participácie PA. IVP neobsahovali poskytované PO a niektoré ani CPP navrhované úpravy častí ŠkVP (obsah, metódy a formy alebo spôsob hodnotenia). Nedostatkom bolo aj nepreukázanie poskytnutia ich kópie zákonnému zástupcovi žiaka. Škola vyhodnocovanie cieľov edukácie a ich následnú úpravu nedokladovala a niektoré predložené programy obsahovali nekorektné

informácie (napr. neaktuálny metodický pokyn na hodnotenie a klasifikáciu). Škola pri edukácii žiakov s MP vzdelávaných v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi nepostupovala podľa učebného plánu príslušného ročníka. Žiaka, ktorému CPP stanovilo zdravotné znevýhodnenie (MP), naďalej evidovala ako žiaka zo SZP a žiaka s poruchou správania viedla ako žiaka s PO na základe pedagogickej diagnostiky. Škola týmto žiakom IVP nevypracovala. Napriek všetkými učiteľmi deklarovanému identifikovaniu potrieb žiakov a realizovaniu komplexnej pedagogickej diagnostiky nebolo systematické, cieľavedomé a plánované posúdenie učebnej činnosti žiaka dokladované. Školská špeciálna pedagogička potreby žiakov prostredníctvom orientačnej diagnostiky neidentifikovala a odborné činnosti podporenej úrovne 2. stupňa nerealizovala. Nízka miera poskytovania činností v zmysle podporných úrovní 1. a 2. stupňa nezabezpečila aplikovanie efektívnej podpory žiakom v ohrození, čo sa prejavilo vysokým počtom menej úspešných žiakov.

V kritériu tvorba inkluzívnej politiky škola dosiahla začiatok riešenia. Oblasti začína škola venovať pozornosť, hľadá spôsoby, akými ich začleniť do diania školy.

ROZVÍJANIE INKLUZÍVNEJ PRAXE

Výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania

Školskí inšpektori vykonali 17 hospitácií, z ktorých 5 bolo na 1. stupni a 12 na 2. stupni ZŠ.

Žiaci so ŠVVP, ktorým sa v aktuálnom školskom roku poskytovali PO, boli v škole vzdelávaní spolu s ostatnými žiakmi v triedach podľa postupového ročníka a žiaci pochádzajúci z MRK nezažívali v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu priestorové, organizačné a ani fyzické vylúčenie. Vyjadrenia učiteľov, že prispôsobujú obsah vzdelávania individuálnym potrebám žiakov a v prípade zlých edukačných výsledkov a učebných problémov participujú s rodičmi na ich eliminovaní, potvrdila v dotazníku aj väčšina (80 %) opýtaných zákonných zástupcov.

Vyučujúci do aktivít na sledovaných hodinách zapájali všetkých žiakov, ich špecifiká zohľadňovali a uplatňovali edukačné intervencie podporujúce pozitívne vzťahy v triednych kolektívoch. Negatívnym zistením bola nízka miera uplatňovania navrhnutých PO, ktoré boli učiteľmi aplikované na menej ako polovici (41 %) sledovaných hodín. Vytváranie inkluzívneho prostredia prostredníctvom činnosti PA bolo zaznamenané iba na 3 sledovaných vyučovacích hodinách, pričom na väčšine z nich bola jeho činnosť neefektívna a PA žiakom potrebnú podporu pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní neposkytoval. Zmysluplné využívanie učebných pomôcok bolo pozorované na všetkých hospitovaných hodinách, kompenzačné pomôcky a prostriedky IKT použili vyučujúci približne na polovici z nich. Učiteľmi deklarovaná príprava úloh, zadaní a učebného materiálu s ohľadom na individuálne potreby žiakov bola pozorovaná na troch štvrtinách sledovaných hodín. Portfólio zakladali žiakom iba ojedinele.

Vyučujúci vytvárali bezpečné vzdelávacie prostredie, akceptovali individuálne osobitosti žiakov a obsah učiva prispôbovali ich ŠVVP. Rôzne alternatívne postupy, metódy a stratégie smerujúce k naplneniu stanovených cieľov aplikovali na väčšine (82,4 %) sledovaných hodín. Pracovať v kooperatívnych skupinách alebo vo dvojiciach a rozvíjať si tak svoje komunikačné, personálne a občianske kompetencie i prezentačné zručnosti mali žiaci možnosť iba na približne tretine (35 %) hospitovaných hodín. Hodnotenie podporujúce pokrok a proces učenia sa žiaka prostredníctvom metód formatívneho hodnotenia uplatnil vyučujúci iba na 1 sledovanej hodine.

V kritériu výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania dosiahla škola určitý pokrok. Oblasť je dobre riešená v niektorých čiastkových smeroch. Škola pravidelne sleduje spätnú väzbu súvisiacu s priebehom procesov v danej oblasti.

Podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov

Predpoklady a požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ riaditeľka školy i jej zástupkyňa spĺňali. Výchovno-vzdelávacia činnosť bola zabezpečená učiteľmi, ktorí spĺňali kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky. Celková odbornosť vyučovania bola 88,1 % (1. stupeň 90,4 %, 2. stupeň 86,7 %, triedy pre žiakov s MP 90,9 %).

Plán profesijného rozvoja bol vypracovaný v súlade s aktuálnymi potrebami školy a smeroval k podpore odborného rastu pedagógov. Obsah vzdelávaní, ktoré PZ v rámci profesijného rozvoja absolvovali za ostatné dva roky externou formou bol zameraný na transverzálnu zručnosti, digitálnu podporu výučby i na inkluzívne vzdelávanie, čo v dotazníku potvrdila väčšina (97,2 %) učiteľov. Sporadicky bolo zastúpené vzdelávanie zacielené na metodiku vyučovania. Reálna aplikácia nadobudnutých vedomostí z absolvovaných vzdelávaní počas hospitovaných hodín v čase výkonu školskej inšpekcie bola len čiastočná, pričom najvýraznejšie nedostatky sa prejavili v oblasti inklúzie, kde učitelia využívali podporné stratégie iba sporadicky. Tieto zistenia poukazovali na nedostatočné prepojenie medzi absolvovanými školeniami a ich praktickým uplatnením v bežnej vyučovacej praxi. Analýza zápisníc zo zasadnutí metodických orgánov nepreukázala žiadnu pozornosť venovanú problematike vzdelávania menej úspešných žiakov, ani realizáciu vzájomných hospitácií.

V škole bol vytvorený školský podporný tím, ktorý okrem vypracovaného plánu práce na aktuálny školský rok reálne nevykazoval žiadnu činnosť. V pláne práce stanovené úlohy neplnil a aktivity zamerané na tvorbu a posilnenie inkluzívneho prostredia nerealizoval. Školská špeciálna pedagogička viedla a archivovala dokumentáciu žiakov so ŠVVP i žiakov s PO, spolupracovala so zariadeniami poradenstva a prevencie, participovala s vedením školy na spracovaní štatistických údajov a zabezpečovala edukáciu individuálne vzdelávaných žiakov. Realizovanie intervenčnej činnosti, poskytovanie metodickej a odbornej podpory PZ školy a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov nedokladovala. Nízka miera poskytovania odbornej pomoci PZ školy mala negatívny vplyv na kvalitu vypracovania dokumentácie žiakov so ŠVVP i na praktické uplatňovanie IVP a poskytovanie PO v edukačnom procese. Vzájomnú spoluprácu, zdieľanie skúseností a poznatkov inkluzívneho vzdelávania deklarovalo iba 73,6 % učiteľov.

ZŠ disponovala primeranými priestorovými podmienkami, ktoré boli dostupné všetkým žiakom. Mala vybudovaný bezbariérový vstup do hlavnej budovy, ostatné priestory neboli bezbariérovo upravené. Škola prostredníctvom ŠKD a záujmovej činnosti zabezpečila žiakom celodenný výchovný systém. Žiaci v ŠKD plnili tematické oblasti výchovy, pripravovali sa na vyučovanie a písali domáce úlohy. V mimovyučovacom čase sa zúčastňovali výletov, divadelných predstavení, rôznych športových aktivít a pripravovali kultúrne programy. Úspechy dosahovali v speváckych² a výtvarných³ súťažiach. Škola ponúkala žiakom širokú paletu záujmových útvarov, v ktorých si mohli rozvíjať svoje záujmy a nadanie.

Služby školy v systéme poradenstva a prevencie zabezpečovala školská poradkyňa, ktorá špecializované činnosti výchovného (ďalej VP) a kariérového (ďalej KP) poradcu vykonávala v kumulovanej funkcii. Mala stanovené konzultačné hodiny a vypracovaný plán činnosti. Podľa výsledkov anonymného dotazníka zadanom Štátnou školskou inšpekciou 49 žiakom 5. - 9. ročníka vyplynulo, že žiaci nevedeli, kto je v škole VP a jej pomoc pri riešení svojich osobných alebo školských problémov nevyužívali. VP v rozhovore uviedla, že participuje s učiteľmi pri riešení výchovných problémov žiakov, avšak predkladanie návrhov opatrení

² Slávik Slovenska – 1. miesto na okresnom kole;

³ Ako som strávil deň bez mobilu – 1. miesto v regionálnej súťaži;

smerujúcich k formovaniu osobnosti žiakov nepotvrdila. V rámci výchovného poradenstva uskutočňovala aktivity zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov a na rozvoj pozitívnych aspektov školy, čo potvrdila približne polovica (55 %) opýtaných žiakov. Metodickú pomoc učiteľom pri riešení edukačných problémov žiakov nedokladovala.

Žiaci KP poznali a pokladali za dôležité mať v škole takého učiteľa. KP nemala stanovené konzultačné hodiny, stratégiu plánovania a projektovania kariérového poradenstva nepredložila a záznamy z konzultácií neviedla. Poradenskú a informačnú činnosť v spolupráci s CPP pre žiakov, ich zákonných zástupcov a PZ školy nerealizovala. V rozhovore uviedla, že žiaci sa s ňou radia o možnostiach ich ďalšieho štúdia. Kvalitu poskytovania služieb poradenstva a prevencie negatívne ovplyvňovalo kumulovanie funkcií KP a VP.

V kritériu podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov dosiahla škola určitý pokrok.

Oblasť je dobre riešená v niektorých čiastkových smeroch. Škola pravidelne sleduje spätnú väzbu súvisiacu s priebehom procesov v danej oblasti.

V kritériu rozvíjanie inkluzívnej praxe dosiahla škola určitý pokrok. Oblasť je dobre riešená v niektorých čiastkových smeroch. Škola pravidelne sleduje spätnú väzbu súvisiacu s priebehom procesov v danej oblasti.

2 ZÁVERY

Zabezpečenie vzdelávacích príležitostí pre žiakov so ŠVVP deklarovala škola vo svojom strategickom dokumente formálne a napriek uplatňovanému rovnoprávnemu prístupu pri prijímaní žiakov nebola pripravená vzdelávať všetkých žiakov bez rozdielu. Riaditeľka školy považovala inkluzívne vzdelávanie za základné ľudské právo a jeho hodnoty bola pripravená zdieľať väčšina pedagogických zamestnancov. Žiaci však prítomnosť spolužiakov so ŠVVP nevnímali priateľsky, čo potvrdila v dotazníku CATCH viac ako polovica respondentov. Vzájomné vzťahy medzi riaditeľkou, učiteľmi i rodičmi boli založené na dôvere, vzájomnom rešpekte a zdieľaní spoločných hodnôt. Slabou stránkou boli vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi, ktoré neposkytovali všetkým žiakom pocit istoty a bezpečia. Negatívnym zistením bola nízka miera participácie školy s inštitúciami podporujúcimi inkluzívne vzdelávanie. V oblasti *inkluzívnej kultúry* dosiahla škola **určitý pokrok**.

Škola samostatnú koncepcnú stratégiu inkluzívneho vzdelávania vypracovanú nemala a v ŠkVP absentovalo deklarovanie vytvorenia podmienok na výchovu a vzdelávanie všetkým žiakom, ktorých potreby si poskytovanie podpory vyžadovali. V školskom poriadku mala škola zapracované pravidlá interpersonálnych vzťahov, práva a povinnosti aktérov edukácie, podmienky ochrany pred segregáciou a sociálno-patologickými javmi i postupy pre rôzne situácie v školskom prostredí. Dokumentácia žiakov so ŠVVP i s poskytovanými podpornými opatreniami bola vedená s nedostatkami. V obsahu predložených IVP neboli premietnuté odporúčané podporné opatrenia, chýbala adekvátne úprava obsahu vzdelávania i spôsobu hodnotenia žiakov rešpektujúca ich individuálne potreby. Programy neboli v kópii poskytnuté zákonným zástupcom. Negatívnym zistením bola nízka miera aplikovania činnosti podpornej úrovne 1. stupňa a 2. stupňa. V oblasti *tvorba inkluzívnej politiky* škola dosiahla **začiatok riešenia**.

Výchovno-vzdelávací proces žiakov s poskytovanými podpornými opatreniami bol realizovaný formou inkluzívneho vzdelávania. Učitelia podporovali podnetné a bezkonfliktné prostredie v triede, do činností na vyučovacej hodine zapájali všetkých žiakov bez rozdielu a rešpektovali ich individuálne špecifické potreby, čo potvrdili aj vyjadrenia zákonných zástupcov. Slabou stránkou bola nízka miera aplikovania navrhnutých podporných opatrení, vrátane poskytovania

pomoci žiakom pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní prostredníctvom činnosti pedagogických asistentov. Žiaci dostali príležitosť pracovať s učebnými pomôckami a na polovici sledovaných hodín využili aj kompenzačné pomôcky a prostriedky IKT. Efektívne metódy a stratégie uplatňovali učitelia v menšej miere. Nedostatky sa vyskytli najmä pri aplikovaní kooperatívnych foriem edukácie, kedy príležitosť pracovať v skupine alebo vo dvojici a rozvíjať si tak svoje komunikačné, personálne, sociálne a občianske kompetencie dostali žiaci iba na tretine sledovaných hodín. Vyučujúci spätnú väzbu prostredníctvom metód formatívneho hodnotenia s výnimkou jednej hospitovanej hodiny žiakom neposkytli, čo malo negatívny dopad na efektivitu ich učenia sa. V oblasti *výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania* dosiahla škola **určitý pokrok**.

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady aj podmienky na výkon riadiacej funkcie a proces výchovy a vzdelávania zabezpečovali kvalifikovanými učiteľmi. Pedagogickí zamestnanci si svoje profesijné kompetencie v oblasti inkluzívneho vzdelávania zvyšovali absolvovaním rôznych vzdelávaní, vzájomne si však poznatky, skúsenosti a metodickú podporu nezdieľali. Funkčnosť podporného systému znižovala málo efektívna činnosť školského špeciálneho pedagóga a nerealizovanie pedagogickej a orientačnej diagnostiky. Zlepšenie si vyžaduje poskytovanie služieb v oblasti poradenstva a prevencie, najmä v otázkach riešenia edukačných problémov žiakov a pri poskytovaní poradenstva ich zákonným zástupcom i pedagogickým zamestnancom. V oblasti *podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov* škola dosiahla **určitý pokrok**.

V celkovom hodnotení indexu inklúzie dosiahla škola 41,1 %. Škola akceptuje význam inkluzívneho vzdelávania, vyvíja systematické úsilie na jeho riešenie. V oblasti inkluzívneho vzdelávania dosiahla čiastkové úspechy. Výsledky v niektorých smeroch dosahujú priemer, v iných sú výsledky pod priemerom.

BUDOVANIE INKLUZÍVNEJ KULTÚRY

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- formovanie postojov žiakov k inklúzii,
- vytváranie partnerských vzťahov s miestnymi organizáciami, komunitami a inými školami s cieľom zabezpečiť aktérom edukácie metodickú podporu a poradenstvo i výmenu skúseností a príkladov dobrej praxe inkluzívneho vzdelávania,

TVORBA INKLUZÍVNEJ POLITIKY

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- vypracovanie a aplikácia koncepcnej stratégie inkluzívneho vzdelávania,
- zapracovanie komplexných podmienok edukácie žiakov so ŠVVP a s PO v ŠkVP,
- poskytovanie odborných činností v školskom prostredí v zmysle podporných úrovní 1. a 2. stupňa,

ROZVÍJANIE INKLUZÍVNEJ PRAXE

Výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- aplikovanie navrhnutých PO,
- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania,
- aplikovanie metód formatívneho hodnotenia,

Podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- debarierizácia školy,
- zabezpečenie efektívneho a funkčného systému poradenstva a prevencie, kariérového poradenstva a poskytovania adekvátnej podpory pri prekonávaní bariér všetkým aktérom vzdelávania.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie osobitostí edukácie žiakov so ŠVVP v ŠkVP v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania*);
2. § 7 ods. 5 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevypracovanie IVP 2 žiakom so ŠVVP*);
3. § 7a ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vypracovanie IVP žiakovi so ŠVVP bez spolupráce s PA*);
4. § 7a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*IVP neobsahoval podporné opatrenia a úpravy jednotlivých častí ŠkVP podľa individuálnych ŠVVP žiakov*);
5. § 131 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerealizovanie pedagogickej diagnostiky a pedagogickej intervencie*);
6. § 131 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerealizovanie činnosti podpornej úrovne 2. stupňa*);
7. § 144 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezabezpečenie práva žiaka so ŠVVP na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám, a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú*);
8. § 145b ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o základnej škole (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*poskytovanie PO bez vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie, ktoré je oprávnené sa k PO vyjadriť*);
9. § 145b ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o základnej škole (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neinformovanie zákonného zástupcu o poskytnutí PO v navrhovanom rozsahu*);
10. § 153 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie školského poriadku bez jeho prerokovania v rade školy*);
11. § 7 ods. 1 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*neposkytnutie kópie IVP zákonnému zástupcovi žiaka*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- vyhodnocovať dopad poskytovaných PO s cieľom zabezpečiť adekvátnu podporu žiakom s prekážkami v edukácii,
- zabezpečiť rozvíjanie osobnosti žiakov, ich emocionálnej inteligencie a sociálnych spôsobilostí prostredníctvom rozvíjajúcich programov zameraných na rozvoj tolerance a znášanlivosti k heterogénnym skupinám žiakov,
- vytvárať partnerské vzťahy s miestnymi organizáciami, komunitami, školami a školskými zariadeniami,
- vypracovať a aplikovať stratégiu inkluzívneho vzdelávania,
- zabezpečiť korektné vedenie dokumentácie žiakov so ŠVVP,
- vytvárať a aktívne využívať portfólia žiakov ako jednu z foriem hodnotenia ich individuálneho pokroku,
- rozvíjať komunikačné, personálne, sociálne a občianske zručnosti žiakov uplatňovaním metód aktívneho učenia sa žiakov,
- zabezpečiť učiteľom vzdelávacie aktivity v oblasti formatívneho hodnotenia,
- pravidelne monitorovať a vyhodnocovať mieru uplatňovania a dopad získaných profesijných kompetencií PZ na kvalitu edukačného procesu,
- skvalitniť poskytovanie služieb VP/KP a zefektívniť činnosť školského špeciálneho pedagóga.

2. **ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 21. 03. 2025 prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa: absencie rozpracovania osobitostí edukácie žiakov so ŠVVP v ŠkVP; nevyhotovenia IVP 2 žiakom; vypracovania IVP s nedostatkami v ich obsahu a bez spolupráce s PA; nezabezpečenia odborných činností prostredníctvom podpornej úrovne 1. a 2. stupňa (nerealizovanie pedagogickej i orientačnej diagnostiky, nezabezpečenie pedagogickej a špeciálnopedagogickej intervencie); nerešpektovania práv žiakov; nezabezpečenia relevantného vyjadrenia na účel poskytovania PO; neinformovania zákonných zástupcov žiakov s poskytovanými PO; neprerokovania školského poriadku v rade školy a neposkytnutia kópie IVP zákonnému zástupcovi žiaka a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Košice s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Košice v termíne do 30. 09. 2025.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP s názvom *Prima škola – priateľstvo, región, informácie, multikulturizmus, aktivity*;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2023/2024;
3. zápisnice z rokovaní pedagogickej rady;
4. zápisnice zo zasadnutí metodických orgánov;
5. rozvrh hodín tried na školský rok 2024/2025;
6. školský poriadok a jeho dodatky;

7. plán profesijného rozvoja na školský rok 2024/2025;
8. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov;
9. katalógové listy žiakov;
10. rozhodnutia vydané riaditeľom školy;
11. plán práce VP/KP, dokumentácia jeho činnosti;
12. plán práce školského špeciálneho pedagóga, dokumentácia jeho činnosti;
13. plán práce školského podporného tímu;
14. dokumentácia žiakov so ŠVVP; dokumentácia žiaka, ktorému sa poskytuje PO;
15. záznamy o práci v záujmovom útvare;
16. organizačné zabezpečenie exkurzií, súťaží a školských výletov;
17. triedne knihy;
18. triedne výkazy;
19. dokumentácia školského parlamentu;
20. zoznamy žiakov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Zuzana Brutovská

Dňa: 24. 02. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
Mgr. Zuzana Brutovská
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Andrea Bodnárová

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 10. 03. 2025
v Michalčanoch:**

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

Mgr. Zuzana Brutovská

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Andrea Bodnárová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Andrea Bodnárová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Zuzana Brutovská, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. Dotazník CATCH (graf)

Graf 1 Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

Graf 2 Percentuálne preferencie typov žiakov so ŠVVP

Graf 3 Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Graf 4 Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti